

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001526

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Плавкова Дар'я Дмитрівна

2. Daria D. Plavkova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 20-06-2025

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8982

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.77

Тема дисертації:

1. Розвиток людського потенціалу України в умовах IV промислової революції
2. Development of human potential in the conditions of the IV industrial revolution.

Реферат:

1. У першому розділі досліджено поняття «людський потенціал» у контексті IV промислової революції. Обґрунтовано роль цифрових технологій, автоматизації, ШІ та інноваційно-інвестиційних механізмів у його формуванні. Адаптація до технологічних викликів, розвиток компетенцій та гнучкі моделі зайнятості визначено як ключові фактори конкурентоспроможності трудових ресурсів. Розроблено методологічний апарат розвитку людського потенціалу з урахуванням соціально-економічних і технологічних детермінант, а також підходи до оцінювання та регулювання економічної поведінки носіїв людського потенціалу. У другому розділі створено науково-методичний інструментарій оцінювання динаміки розвитку людського потенціалу в умовах цифровізації. Запропоновано механізм інвестування в людський капітал і реалізації його на ринку праці, з урахуванням державної політики, модернізації освіти та впровадження цифрових технологій. Узагальнено вітчизняний і зарубіжний досвід, окреслено напрями вдосконалення державної підтримки, зокрема програм перепідготовки. Виявлено основні виклики: технологічне безробіття, цифрова нерівність, дефіцит навичок. Сформовано модель подолання цих викликів. У третьому розділі запропоновано шляхи

розвитку людського потенціалу в мінливих умовах, зокрема у военний і післявоєнний періоди. Обґрунтовано концепцію держрегулювання з акцентом на рівний доступ до освіти, розвиток цифрових компетенцій і професійної мобільності. Розроблено інтерактивну модель управління впливом НТП, що сприяє формуванню ефективної політики зайнятості й підтримки працівників. Висновки. Людський потенціал у постіндустріальній економіці трансформується в стратегічний ресурс розвитку. Він охоплює знання, навички, креативність і соціальні можливості, що визначають інноваційну здатність суспільства. Інвестиції в освіту й розвиток персоналу забезпечують успішність технологічних змін. Підвищенню ролі людського потенціалу сприяє міждисциплінарна інтеграція, розвиток «м'яких» навичок і цифрових компетенцій. Розроблено механізми адаптації робочої сили до цифрової трансформації: стимулювання мобільності, безперервне навчання, впровадження інноваційних форм зайнятості. Запропоновано модель взаємодії держави, бізнесу та громадян у розвитку людського потенціалу, що включає інструменти державно-приватного партнерства, грантове фінансування, цифрову освіту та підтримку інноваційного підприємництва. Враховано виклики IV промислової революції, воєнного стану, масштабної міграції та релокації. Обґрунтовано роль штучного інтелекту й роботизації, що змінюють структуру зайнятості, потребують перекваліфікації кадрів та створення нових робочих місць. SWOT-аналіз технологій Індустрії 4.0 виявив як потенціал зростання, так і загрози структурного безробіття. Для їх подолання необхідне модернізоване державне регулювання з акцентом на цифрову трансформацію освіти, соціальний захист та стимулювання інновацій. У післявоєнний період особливо важливо зберегти трудові ресурси через розвиток дистанційної роботи, реінтеграцію мігрантів і психологічну реабілітацію. Комплексна політика розвитку людського потенціалу забезпечить стійкий розвиток економіки України.

2. The first section examines the concept of "human potential" in the context of the Fourth Industrial Revolution. The role of digital technologies, automation, AI and innovation and investment mechanisms in its formation is substantiated. Adaptation to technological challenges, development of competencies and flexible employment models are identified as key factors of labor competitiveness. A methodological apparatus for the development of human potential is developed, taking into account socio-economic and technological determinants, as well as approaches to assessing and regulating the economic behavior of carriers of human potential. The second section creates a scientific and methodological toolkit for assessing the dynamics of human potential development in the context of digitalization. A mechanism for investing in human capital and its implementation on the labor market is proposed, taking into account state policy, modernization of education and the introduction of digital technologies. Domestic and foreign experience is summarized, directions for improving state support, in particular retraining programs, are outlined. The main challenges are identified: technological unemployment, digital inequality, skills shortage. A model for overcoming these challenges has been formed. The third section proposes ways to develop human potential in changing conditions, in particular in the war and post-war periods. The concept of state regulation is substantiated with an emphasis on equal access to education, the development of digital competencies and professional mobility. An interactive model of managing the impact of scientific and technological developments has been developed, which contributes to the formation of an effective employment policy and employee support. Conclusions. Human potential in the post-industrial economy is transformed into a strategic resource for development. It encompasses knowledge, skills, creativity and social opportunities that determine the innovative capacity of society. Investments in education and personnel development ensure the success of technological changes. Interdisciplinary integration, the development of "soft" skills and digital competencies contribute to increasing the role of human potential. Mechanisms for adapting the workforce to digital transformation have been developed: stimulating mobility, continuous learning, and introducing innovative forms of employment. A model of interaction between the state, business and citizens in the development of human potential is proposed, which includes public-private partnership tools, grant funding, digital education and support for innovative entrepreneurship. The challenges of the IV industrial revolution, martial law, large-scale migration and relocation are taken into account. The role of artificial intelligence and robotization, which change the structure of employment, require retraining of personnel and the creation of new jobs, is substantiated. SWOT analysis of Industry 4.0 technologies revealed both growth potential and threats of structural unemployment. To

overcome them, modernized state regulation is necessary with an emphasis on the digital transformation of education, social protection and stimulation of innovations. In the post-war period, it is especially important to preserve labor resources through the development of remote work, the reintegration of migrants and psychological rehabilitation. A comprehensive policy of human potential development will ensure sustainable development of the Ukrainian economy.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0123U1000571 0120U101542

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Плавкова Д. Д., Саричев В. І. Провідні наукові підходи щодо шляхів формування людського потенціалу України. Науковий погляд: економіка та управління. 2024. №2(86). С. 35–39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2024-86-5> (0,61 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: досліджено основні наукові підходи щодо формування людського потенціалу, через аналіз аспектів формування потенціалу індивідів, враховуючи освітні, фізичні, економічні, бізнес- та комунікаційні аспекти.
- 2. Плавкова Д. Д., Саричев В. І. Механізм державного регулювання розвитку людського потенціалу в умовах четвертої промислової революції. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2024. № 3(39). С. 9–17. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-3\(39\)-9-17](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-3(39)-9-17) (0,6 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: виявлено сучасні виклики для людського потенціалу в умовах індустрії 4.0, обґрунтовано доцільність вдосконалення механізму державного регулювання розвитку людського потенціалу в умовах четвертої промислової революції та розробка рекомендацій до цієї теми.
- 3. Плавкова Д. Д., Саричев В. І., Погорілий О. І. Управління та розвиток трудовими ресурсами України. Інфраструктура ринку. 2023. № 74. С. 109–114. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure74-20> (0,65 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: визначено аспекти, які необхідно враховувати для збереження ефективності управління трудовими ресурсами; запропоновано рекомендації для вирішення проблем у сфері управління трудовими ресурсами.
- 4. Плавкова Д. Д., Саричев В. І. Роль людського потенціалу у сприянні науково-технічного прогресу. Економічний аналіз. 2024. № 34 (3). С. 541–548. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.541> (0,64 друк. арк.) Особистий внесок здобувача: визначено основні фактори, що впливають на інтеграцію людського потенціалу в інноваційні процеси, та надання рекомендацій щодо покращення стратегії розвитку людського потенціалу в Україні.
- 5. Плавкова Д. Д. Шляхи розвитку людського потенціалу в Україні в умовах післявоєнного стану. Економіка та суспільство. 2025. № 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-104>. (0,61 друк. арк.).
- 6. Плавкова Д. Д., Саричев В. І. Провідні наукові підходи щодо шляхів формування людського потенціалу України. (Тези доповідей: Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд; матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Дніпро, 2022 р.). С. 25–27. ULR: <http://umsf.dp.ua/component/content/article/2-uncategorised/2345-міжнародна-науково-практична-конференція> (0,12 друк. арк.).
- 7. Плавкова Д. Д., Саричев В. І. Розвиток людського потенціалу України в умовах воєнної економіки. Тези доповідей: «Економічна аналітика: сучасні реалії та прогностичні можливості». Київ, 24 січня 2025 р.). С. 175–177. ULR: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/49468>. (0,21 друк. арк.).

- 8. Плавкова Д. Д., Саричев В. І. Професійні та соціальні навички як основа для розвитку людського потенціалу в нових економічних умовах. Тези доповідей: X Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами», (Луцьк, 6 грудня 2024 рік.). С. 472–474. URL: <https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2024.017.druk.arк.>
- 9. Плавкова Д. Д., Саричев В. І. Креативна економіка як середовище для самореалізації людського потенціалу. Тези доповідей: II Міжнародна науково-практична конференція «Modern Science, Economy and Digital Innovation», (Бухарест, Румунія, 13 березня 2025). С. 59–61. URL: https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2025/03/Bucharest_Romania_12.03.25.pdf. (0,16 друк. арк.).
- 10. Плавкова Д. Д., Саричев В.І. Цифрові фінансові інструменти для розвитку людського потенціалу: тренди та перспективи. Тези доповідей: V Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених «Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі», (Чернігів, 20 березня 2025 рік). (0,16 друк. арк.). URL: <http://ir.stu.cn.ua/123456789/32297>

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: обґрунтування і розробка теоретичного та методологічного забезпечення, а також науково-методичних основ і практичних рекомендацій щодо розвитку людського потенціалу в умовах нового економічного порядку з урахуванням змін, спричинених ів промисловою революцією.

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U101542 0123U1000571

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Саричев Володимир Іванович
2. Volodymyr I. Sarychev

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дороніна Ольга Анатоліївна
2. Olha Doronina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7430-4881**Додаткова інформація:** <https://publons.com/researcher/AAF-5573-2021/>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57949010400>;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=BOWnH8wAAAAJ&hl=ru>**Повне найменування юридичної особи:** Донецький національний університет імені Василя Стуса**Код за ЄДРПОУ:** 02070803**Місцезнаходження:** вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Булатова Олена Валеріївна
2. Olena V. Bulatova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7938-7874**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет імені Тараса Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02070944**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Даценко Вікторія Володимирівна
2. Victoriia Dacenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бикова Адель Леонідівна

2. Adel L. Bykova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7290-9094

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гапеева Ольга Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гапеева Ольга Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Мар'ян Олена Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна